

ZARZĄDZENIE NR 16/2026
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

z dnia 18 czerwca 2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Gorzowskie Murawy”

Na podstawie art. 22 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Gorzowskie Murawy” na lata 2026-2031.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną na powierzchni 30,95 ha oraz ochroną ścisłą na powierzchni 47,36 ha.

§ 4. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, określa:

- 1) mapa lokalizacji obszaru wdrażania zadania ochronnego, w zakresie wycinki drzew i krzewów, stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 2) mapa lokalizacji obszaru wdrażania zadania ochronnego, w zakresie wypasu zwierząt, stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia;

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie w dniu podpisania.

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRAŃCZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

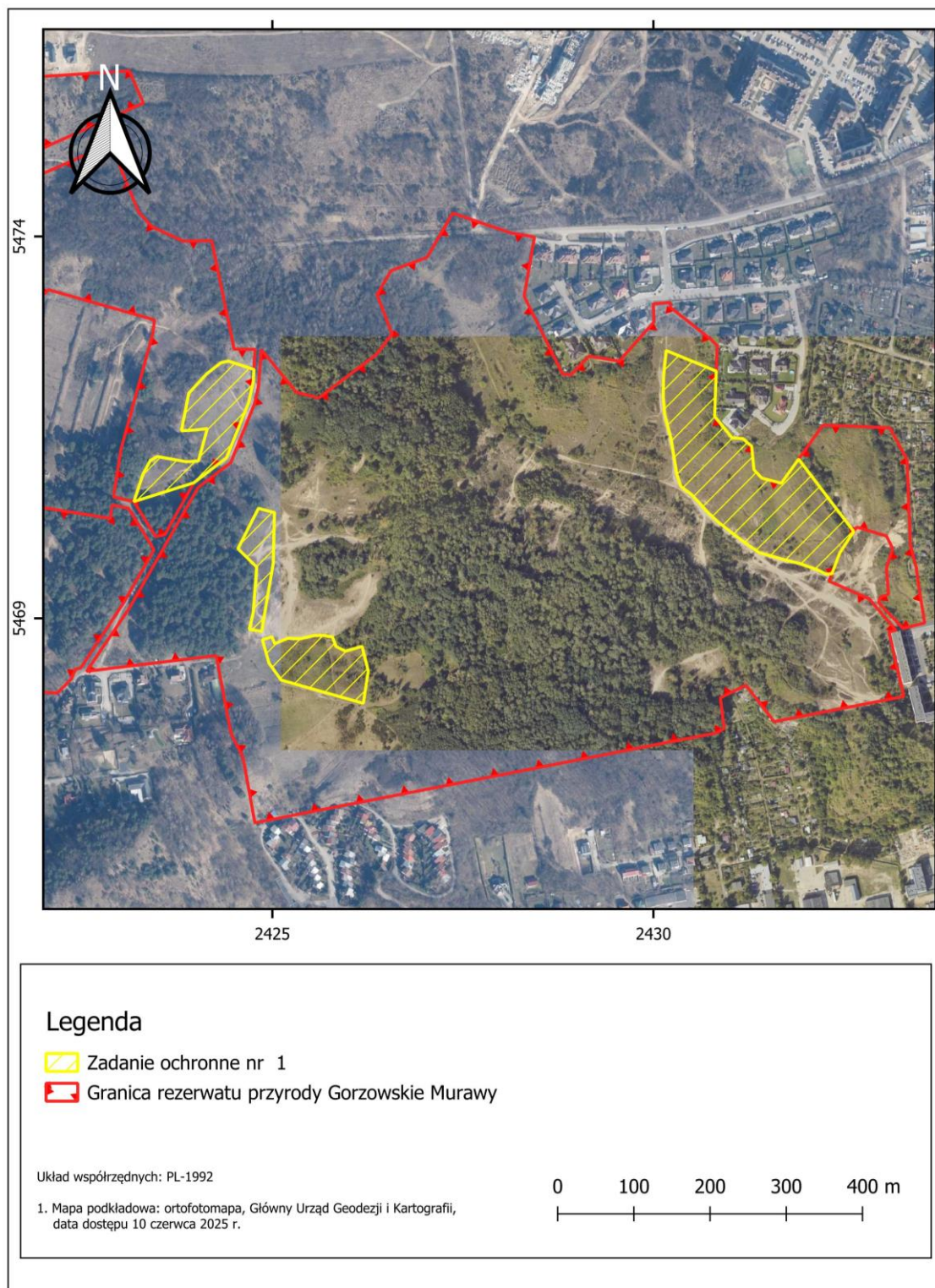
Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia wewnętrzne istniejące		
1.	Spontanicznie zachodząca sukcesja naturalna związana z wnikaniem drzew i krzewów, w tym gatunków obcych i inwazyjnych, skutkująca niekorzystnymi zmianami w obrębie struktury siedlisk przyrodniczych muraw kserotermicznych i napiaskowych.	Zapobieganie sukcesji roślinnej poprzez wycinkę nalotów drzew i krzewów w tym gatunków obcych i inwazyjnych wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu przyrody, a także poprzez wypas zwierząt, który jest ekologiczną alternatywą dla mechanicznego koszenia traw.
Zagrożenia wewnętrzne potencjalne		
2.	Nielegalne poruszanie się pojazdami mechanicznymi (motocrossy, quady) po obszarze rezerwatu przyrody i niszczenie chronionych siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin.	Oznakowanie granic rezerwatu tablicami urzędowymi i edukacyjnymi, montaż szlabanów i barier. Egzekwowanie zakazów obowiązujących w rezerwacie poprzez okresowe kontrole upoważnionych służb oraz zarządców terenu.
3.	Zanieczyszczanie obszaru rezerwatu odpadami zarówno w obrębie szlaków pieszych jak i poza szlakami.	Regularne sprzątanie odpadów. Egzekwowanie zakazów obowiązujących w rezerwacie poprzez okresowe kontrole upoważnionych służb oraz zarządców terenu.
Zagrożenia zewnętrzne istniejące		
4.	W trakcie prac związanych z opracowaniem zadań ochronnych nie stwierdzono przedmiotowych zagrożeń.	Brak
Zagrożenia zewnętrzne potencjalne		
5.	W trakcie prac związanych z opracowaniem zadań ochronnych nie stwierdzono przedmiotowych zagrożeń.	Brak

SPOSOBY OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

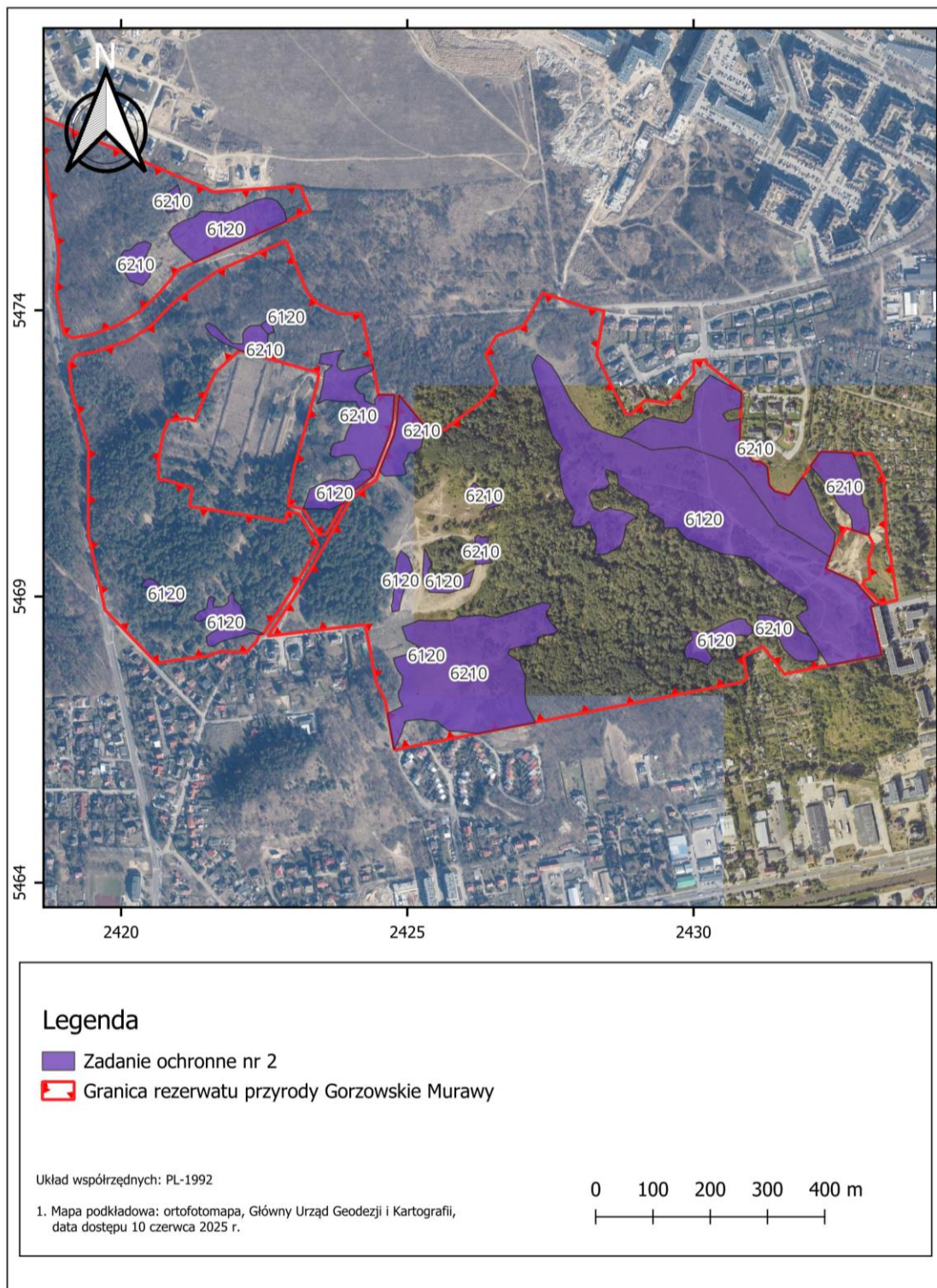
Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1.	Wycinka drzew i krzewów w tym gatunków obcych i inwazyjnych wraz z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu przyrody.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 8,79 ha.	Obszar wycinki zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 3 do zarządzenia.
2.	Utrzymanie otwartego charakteru siedlisk poprzez ekstensywne użytkowanie, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe zbiorowisk roślinnych we wskazanych obszarach wdrażania. Użytkowanie zgodnie z wymogami zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych Wspólnej Polityki Rolnej.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 22,16 ha.	W granicach obszarów wyznaczonych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia.
3.	Monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Ocenę stanu ochrony należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W analogicznym terminie należy wykonać również ocenę realizacji celów ochrony przyrody rezerwatu. Termin realizacji zadania, należy skorelować z terminem monitoringu realizowanego w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy Gorzowskie.	Powierzchnia obszaru realizacji monitoringu: 78,31 ha (obszar całego rezerwatu).	Monitoring realizowany będzie w oparciu o wyznaczenie stałego transektu badawczego zgodnie z założeniami metodyki PMŚ na terenie rezerwatu.

**MAPA LOKALIZACJI OBSZARU WDRAŻANIA ZADANIA OCHRONNEGO,
W ZAKRESIE WYCINKI DRZEW I KRZEWÓW**

**MAPA LOKALIZACJI OBSZARU WDRAŻANIA ZADANIA OCHRONNEGO,
W ZAKRESIE WYPASU ZWIERZĄT**

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Gorzowskie Murawy” został uznany Rozporządzeniem nr 21 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego Nr 31, poz.650) w sprawie uznania za rezerwat przyrody, a następnie zmieniony Zarządzeniem nr 24/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 czerwca 2011 r. o zmianie Rozporządzenia nr 21 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 70, poz. 1331). Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie zbiorowisk roślinności kserotermicznej, szczególnie muraw ostnicowych, kłosownicowych i szczotlichowych oraz stanowisk gatunków roślin i zwierząt, między innymi ostnicy włosowatej, pajęczycy liliowatej, dzwonka syberyjskiego, ostrołódki kosmatej, świergotka polnego i ślimaka żeberkowego.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie formami ochrony przyrody, w zakresie i na zasadach określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym oraz na podstawie przepisu art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, na regionalnym dyrektorze ochrony środowiska, spoczywa obowiązek prawny sporządzenia projektu planu ochrony dla przedmiotowego rezerwatu przyrody.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 22 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody sporządza projekt zadań ochronnych, zgodnie z zakresem, o którym mowa w art. 22 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody. Niniejsze zadania ochronne dla rezerwatu przyrody mają charakter tymczasowy i zawarta w nich regulacja odnosi się do działań najważniejszych i niecierpiących zwłoki z punktu widzenia ochrony przyrody, uwzględniając przede wszystkim, konieczność realizacji założonego celu ochrony rezerwatu przyrody.

Po analizie dokumentacji przyrodniczej obiektu oraz dokonanej wizji terenowej, a także identyfikacji i ocenie istniejących oraz potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wskazał w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków. Jednocześnie określone zostały sposoby ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych i gatunków z uwzględnieniem celu ochrony rezerwatu, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia. W tym miejscu należy podkreślić, iż rezerwat przyrody pokrywa się z obszarem Natura 2000 Murawy Gorzowskie PLH080058, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zarządzeniem z dnia 8 grudnia 2017 r. ustanowił plan zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 2688). W związku z powyższym niniejsze zarządzenie jest spójne z celami i środkami ochrony przyjętymi w przedmiotowym planie zadań ochronnych.

Przyjęty niniejszym zarządzeniem przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim środek ochrony w formie zadań ochronnych, do czasu sporządzenia projektu planu ochrony, stanowi istotne narzędzie zachowania spójnej i ciągłej ochrony obszaru, w tym w szczególności realizacji jego celów ochrony, a także wypełnia obowiązek prawny, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.

W rezerwacie nie wskazuje się obszarów objętych ochroną krajobrazową, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 10 czerwca 2026 r. pod numerem 602/2026 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informacje o środowisku tj. „System Informacji o Środowisku” (dawniej: „EKOPORTAL”), prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wypełniając tym samym dyspozycję określoną w art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a wyżej cytowanej ustawy.